

Rapportage Actieleren Plustijd programma

Windesheim Hogeschool

Lectoraat Klantenperspectief in ondersteuning en zorg

20-5-2021

Inleiding

Het actieleren Plustijd vindt plaats binnen het project Preventie remmende intergenerationele overdracht (PRIO). PRIO is onderdeel van het programma 'Krachtige Flevolandse samenleving' en heeft als doel het verkrijgen van nieuwe kennis en zicht op preventieve interventies en tools die een rol spelen bij het voorkomen van armoede en gerelateerde gezondheidsproblemen waarbij intergenerationele overdracht een rol speelt. De actieertrajecten in Flevoland zijn gericht op het onderzoeken van preventieve werkzame factoren die armoede kunnen doorbreken.

Plustijd wordt ingezet vanuit het kader van het armoedebeleid van gemeente Lelystad. Het armoedebeleid van Gemeente Lelystad wordt volgens twee sporen uitgevoerd. 1. het preventieve spoor van het armoedebeleid dat als doel heeft het terugdringen van (de overerving van) armoede door het bieden van kansen aan kinderen om te voorkomen dat ze in een achterstandsituatie terecht komen. 2. het curatieve spoor dat is bedoeld voor mensen die in een situatie van armoede verkeren, waarbij instrumenten (o.a. bijzondere bijstand) worden ingezet om hen in financiële zin te ondersteunen. Plustijd valt onder spoor 1: het preventieve armoedebeleid (projectplan Plustijd 2017-2018). Er wordt vanuit dit beleid jaarlijks door de gemeente Lelystad, naast andere interventies voor kinderen die in achterstandsposities¹ verkeren, in Plustijd geïnvesteerd. Echter is er sinds de decentralisering van ondersteuning en zorg een tendens te zien van grote financiële tekorten binnen het sociaal domein. Afgelopen jaren zijn daarom flinke bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd. Echter op Plustijd is niet bezuinigd. Wel is het voor de toekomst van Plustijd belangrijk dat de werkzame elementen van Plustijd zichtbaar worden gemaakt.

Wat draagt actieleren bij aan het programma Plustijd?

Met actieleren bespreek je thema's vanuit verschillende invalhoeken, op een zo'n open en onbevooroordeelde manier mogelijk. Hierdoor creëer je als groep een lerende omgeving, pas je het geleerde toe en leer je van elkaar wat je in de praktijk ervaart. Door als groep na te denken over specifieke onderwerpen draag je bij aan de volgende doelen:

1. Het inzichtelijk maken wat Plustijd doet voor kinderen en hun ouders i.e. de harde en 'softe' elementen
2. Het verwerven van kennis over factoren die er voor de begeleiders, kinderen en ouders toe doen
3. Het verbeteren van het product door te achterhalen waar je aan wilt werken om de opbrengst meer zichtbaar te maken.

Binnen het kader van Plustijd bepaalt de groep de doelen en wordt er in het actieertraject toegewerkt naar wat er voor nodig is om de doelen te bereiken. Van te voren is benadrukt dat het van belang is dat alle deelnemers actief deelnemen en alle bijeenkomsten aanwezig zijn zodat het proces geheel kunnen doorlopen.

Hoe vond het actieleren plaats?

Het actieleren betrof vier on-line bijeenkomsten van 1,5 uur die op dinsdagochtend tussen februari en mei plaatsvonden. Tussendoor werd de besproken informatie door het onderzoeksteam geanalyseerd en de deelnemers zijn gevraagd vanuit hun praktijk op vragen door te denken en informatie op te halen. Een complicerende factor was het lastige werken in de praktijk waarbij sommigen Plustijd niet fysiek konden uitvoeren en alle zeilen moesten bij zetten om iedereen aan boord te houden. Dit gaf hen minder ruimte om buiten de kaders te denken.

In de voorbesprekingen zijn verschillende mogelijkheden geopperd en er is gekozen om met de begeleiders van Plustijd te gaan actieleren en te kijken naar wat werkt en om zo de impliciete kennis naar boven te halen en van elkaar te leren. Doel is nieuwe kennis te genereren en tot een set van werkzame factoren of aspecten te komen die voor Plustijd van belang zijn en te ontrafelen waarin Plustijd zich in onderscheidt.

Resultaten uit de vier actieerbijeenkomsten

1. De eerste bijeenkomst stond in het teken van een inventarisatie van de vraag met de bedoeling om tot een concrete leervraag te komen. In de voorstelronde hebben we aan iedereen gevraagd zich voor te stellen en te benoemen waarop je binnen Plustijd trots bent. Duidelijk werd dat de Plustijd docenten met passie over hun werk vertellen en er voor gaan.

Hierna heeft de groep de volgende vraag geformuleerd: **Waarom merk je dat Plustijd van meerwaarde is?** De antwoorden die op deze vraag zijn gegeven zijn samengevat in een lijst met factoren:

Zelfvertrouwen, contact met andere kinderen, samenwerken, er ontstaat gedurende het schooljaar meer vrijheid, de kinderen durven meer te zeggen en te doen. Sociale omgang verbetert, bevordert motivatie om te willen leren, nieuwe dingen leren, beleven van dingen. Dat maakt het echt. Wanneer je dingen doet en ziet, maakt dat het inzichtelijk. Ervaren is daarbij belangrijk, Groei en zelfvertrouwen, durven praten en presenteren en daarover vertellen, gezien worden door een externe leerkracht, drukke kinderen krijgen de rust en bloeien helemaal op, te maken met kleine groep, vertrouwdheid.

Deze lijst is in de tweede bijeenkomst voorgelegd en aangevuld met de volgende ontbrekende aspecten:

- het ontdekken van eigen talenten en elkaars talenten en hoe je daar gebruik van maakt;
- het nut van de ander leren zien;
- het aspect dat iedereen er toe doet;
- omgaan met emoties (verdriet, boosheid en daarop reflecteert).

De leervraag waar we in de eerste bijeenkomst op uitkwamen is de volgende geworden:

Welke aspecten doen er in Plustijd toe (kunnen we de sociaal emotionele doelen beter definiëren) en wat kan ik doen om Plustijd op de kaart te krijgen?

Bijeenkomst 2. De tweede bijeenkomst had als doel de aspecten die er in Plustijd toe doen uit te diepen. Hiermee is in de eerste bijeenkomst een begin gemaakt. Om de kluwen aan aspecten te ontrafelen hebben we een tweedeling gemaakt op Wat (inhoud) en Hoe (werkwijze).

<i>Aspecten die er voor de kinderen en ouders toe doen</i>	<i>Vraagt een andere werkwijze van begeleiders en docenten</i>
Zelfvertrouwen krijgen Jezelf durven uiten / meer durven zeggen Motivatie om te leren leren Ontdekken van eigen en elkaars talenten Het nut van de ander leren zien Omgaan met emoties Het aspect dat iedereen er toe doet Leren samenwerken Ervaring dat je echt wordt gezien Woordenschat vergroten Rekenvaardigheden versterken Leren presenteren	De thematische manier van werken Kindgerichte blik Link met het hier en nu Het leren ook ervaren Vragen stellen en reflectie Interactie met de ouders Interactie kinderen met ouders Niet een vast programma maar binnen een kader (met gestelde doelen)

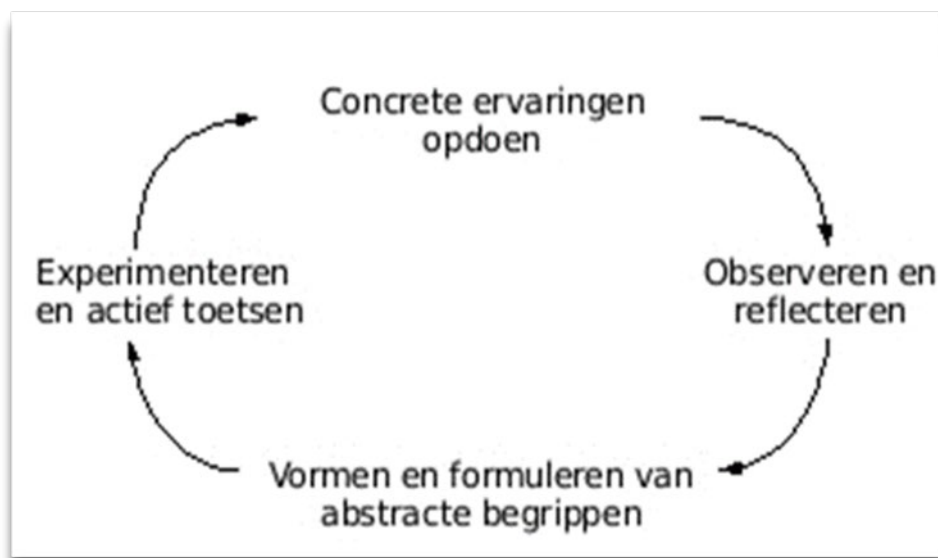
Wat opvalt zijn drie aspecten:

- 1) De sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen
- 2) De werkwijze is ervaringsgericht
- 3) De meerzijdigheid van Plustijd door interactie met het systeem rondom het kind

1. De sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen is een voorwaarde voor het nieuwsgiering en open in de wereld kunnen staan en dus de basis voor het leren. Veel kinderen uit minder bevoorrechte gezinnen krijgen deze aspecten niet automatisch mee en onderzoek heeft aangetoond dat juist voor deze kinderen extra-curriculair aanbod van grote meerwaarde zijn. In Plustijd ligt veel nadruk op het krijgen van meer zelfvertrouwen, het overwinnen van angst door te durven presenteren en het verkrijgen van eigenwaarde door aandacht en positieve feedback voor de deelnemers.

2. In Plustijd zien we dat de deelnemers concrete ervaringen opdoen in de natuur, in de supermarkt en worden activiteiten georganiseerd waarbij gastsprekers specifieke thema's laten ervaren. Herover wordt plenair en in groepjes gesproken en gereflecteerd hetgeen weer wordt gekoppeld aan meer exacte begrippen, rekensommen of nieuwe woorden welke in de praktijk worden getoetst door ze toe te passen.. In actieleerbijeenkomst 3 gaan we hier verder op in.

De ervaringsgerichte werkwijze is gericht op het hier en nu en principe van feedback. In het model van Lewin hieronder zien we een cyclische beweging die start met het opdoen van een concrete ervaring.

Kolb (1984) heeft in navolging van het model van Lewin het 'experiential learning' model uitgewerkt.

Wetenschappelijk is aangetoond dat ervaringsgericht leren zorgt voor een gevoel eigenaar van het geleerde te zijn. Het betekent een meerwaarde in de interesse en betrokkenheid van de deelnemers, maar het draagt vooral bij tot de relevantie van het geleerde. Hiernaast zien we in het model hierboven dat het ervaringsgericht leren niet op zichzelf staat, een cyclus is, het eigenaarschap vergroot, het individu bekrachtigt, het leerplezier verhoogt en de samenwerking verbetert. Deze aspecten zijn eerder door de leerkrachten in min of meer dezelfde woorden genoemd.

Bovendien willen we hieraan toevoegen dat op basis van onderzoek bekend is dat ervaringsgericht leren goed aansluit bij de behoeften van jongeren die willen zien en weten waarom je iets leert. Het benaderen van thema's vanuit verschillende invalshoeken, het aanwakkeren van de creatieve geest, het leren bedenken van oplossingen in samenwerking met anderen, het leren luisteren naar elkaar en het denken buiten de reguliere paden en kaders sluit bovendien aan bij de leervaardigheden van de 21ste eeuw.

Bijeenkomst 3. In de derde bijeenkomst hebben we de meerzijdigheid van Plustijd ontrafeld. Plustijd richt zich niet alleen op de kinderen maar betrekken actief de ouders en zijn in contact met de leerkrachten. De vragen die we ons in deze bijeenkomst hebben gesteld zijn de volgende:

1. Wat is de betekenis van Plustijd voor kinderen?
2. Wat is de betekenis van Plustijd voor ouders?
3. Wat is de betekenis van Plustijd voor professionals (leerkrachten en Plustijd begeleiders)?

We hebben de groep opgesplitst in break out rooms en in elke groep 1 vraag besproken. Hierna heeft per groep een terugkoppeling plaatsgevonden. De resultaten per groep geef ik hieronder:

Groep 1 Wat is de betekenis van Plustijd voor kinderen?

De Plustijd docenten zijn gevraagd zich te verdiepen in de kinderen en wat voor hun de meerwaarde van Plustijd is. Zij benoemen het volgende: Voor de kinderen is Plustijd heel waardevol. Kinderen geven aan: *'Thuis is niets te doen en Plustijd is heel erg leuk. Gewoon les is vaak maar gewoon Contextsituaties zijn leuk, ergens naar toe gaan, of iemand op bezoek dat is het leukst voor de kids. Maandelijks ga je ergens naar toe of komt er iemand naar school toe.*

Het is leren door te doen, met echte materialen met echte mensen uit de maatschappij. Bij Plustijd is er aandacht voor hen en worden ze gezien. En omdat de groep klein is voelen ze zich snel veilig. We horen hoe het met ze gaat, geven ruimte om te delen wat ze willen delen (ventileren). Ze kunnen zich uiten. Ook krijgen ze inzicht in waarom je iets zou moeten leren. Belang van kennis wordt vergroot. Rekenen en taalopdrachten worden toegepast in de context. We gaan naar de winkel en verwerken de opdrachten en houden bijvoorbeeld bij hoeveel je drink. Daarbij hebben ze elkaar nodig en leren ze samenwerken. De leerkrachten van de kinderen geven terug dat kinderen meer zijn gaan praten en minder bang zijn vragen te stellen of te presenteren.

Groep 2 Wat is de betekenis van Plustijd voor ouders?

Ouders voelen zich betrokken en gehoord. Mede doordat de groepen klein zijn is dit mogelijk. De Plustijd docenten investeren veel tijd en energie in ouders en dat zien de docenten terug in de reacties van de ouders. Ouders voelen zich vrij om hun ei kwijt te kunnen. Hierdoor ontstaat een binding van ouders aan de Plustijd docenten en van de ouders aan school.

Ouders krijgen het idee dat hun kind speciaal is om dat ze mee mogen doen aan Plustijd. Ze vinden het fijn dat hun kinderen na schooltijd naar Plustijd gaan. In plaats van dat er iets niet goed is, wordt benadrukt dat het kind zich verder mag ontwikkelen.

Veel ouders zijn druk en hebben een andere opvoedingsstijl. Zonder belerend te willen zijn reikt Plustijd ideeën en voorbeelden aan, hoe je met het kind praat en wat je gezamenlijk kunt doen. De ouders zijn deelgenoot in wat er gebeurt in Plustijd. Ouders worden ook gestimuleerd tijdens ouderbijeenkomsten om naar de kinderen te luisteren en om de interactie te laten ontstaan. Het is bijvoorbeeld de opdracht om iets samen te maken of iets samen te tekenen. Ook wordt er een einduitje georganiseerd waardoor er een aanleiding is gecreëerd voor interactie en maken de ouders onderdeel uit van een appgroep. Hierdoor krijgen zij ook foto's van hun kind toegestuurd. Maar niet iedere ouder is makkelijk te bereiken. Soms wordt er niet op mails gereageerd en wordt er zowel vanuit Plustijd en school veel energie gestoken in het bereiken van de ouders.

Er zijn nu 15 scholen betrokken in Lelystad. Zij worden gekozen en benaderd om mee te doen o.b.v. populatie. Plustijd wordt gefinancierd vanuit het armoedebeleid en richt zich op scholen waar naar verwachting veel kinderen zijn die binnen de selectiecriteria vallen. Ouders moeten qua inkomsten binnen een vastgestelde norm vallen om als kind te kunnen deelnemen. Plustijd kent vaste momenten waarop de ouders aanwezig moeten zijn. Zij tekenen het contract, zijn aanwezig bij het uitstapje en nemen deel aan het evaluatie moment aan het einde van het programma.

Groep 3 Wat is de betekenis van Plustijd voor professionals (leerkrachten en Plustijd begeleiders)?

Vaak is de opbrengst van Plustijd onduidelijk voor docenten maar zijn ze wel enthousiast over de dingen die kinderen tijdens Plustijd doen. Het zijn dingen waar ze zelf vaak niet aan toe komen in de klas en die zij wel zouden willen doen. Ook zijn zij enthousiast over de extra aandacht die een kind bij Plustijd krijgt. De leerkrachten dragen zelf de leerlingen aan om deel te nemen aan Plustijd. De selectiecriteria die zij hanteren zijn kinderen met achterstanden, afkomstig uit gezinnen met lage SES en/of uit gezinnen die te maken hebben met werkloosheid of ziekte en kinderen die na schooltijd thuis weinig/geen aandacht krijgen (ook wel sleutelkinderen genoemd).

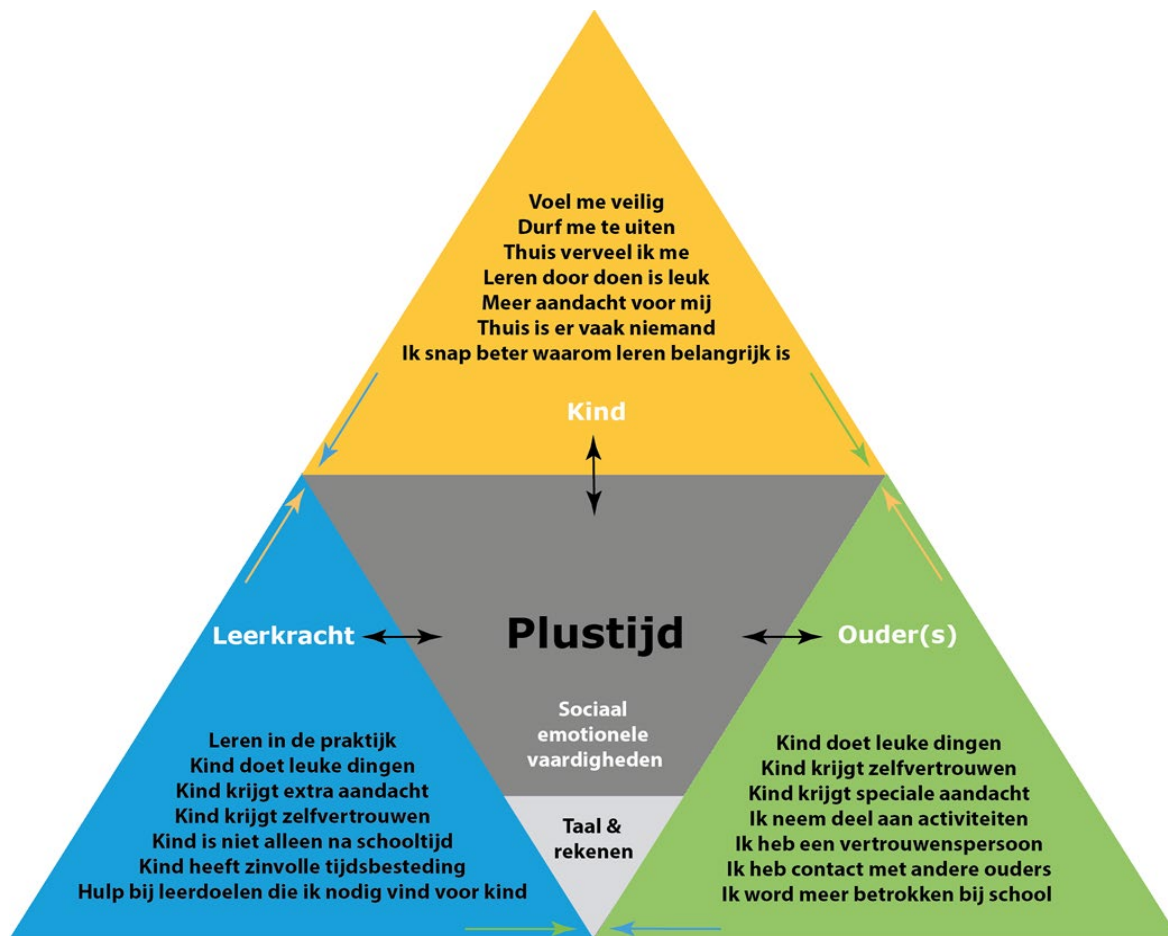
De leerlingen en hun ouders worden door de leerkrachten en/ of directie benaderd om aan Plustijd deel te nemen. De voorwaarden tot deelname zijn als volgt:

- Leerlingen zijn gemotiveerd om gedurende een schooljaar twee uur extra leertijd per week te volgen en hiervan minimaal 85% aanwezig te zijn.
- Ouders zijn gemotiveerd om hun kind te ondersteunen bij het verbeteren van hun leerresultaten/ leerdoelen en tonen dit door deelname aan minimaal 3 ouderbijeenkomsten rond de ouderbetrokkenheid.
- Leerlingen en hun ouders nemen samen deel aan een educatief uitstapje in Lelystad.

Dat niet alle leerkrachten even goed op de hoogte zijn van het programma Plustijd blijkt uit de doelen die zij formuleren. Met name nieuwe leerkrachten formuleren korte doelen gericht op taal en rekenvaardigheden.

Interessant was te horen dat er onduidelijkheden zijn omtrent de formulering van de leerdoelen en dat deze door de leerkrachten worden opgesteld zonder het kind erbij te betrekken. en achteraf. Als uitkomst van dit gesprek wordt geconcludeerd dat het een goed idee is om de leerdoelen die leerkrachten stellen te inventariseren. Dit geeft aanknopingspunten voor wat leerkrachten belangrijk vinden voor het kind en wat zij van Plustijd verwachten. De opdracht luidt: Inventariseer voor de volgende bijeenkomst wat de doelen zijn die de leerkrachten voor de kinderen stellen.

Hieronder hebben we de meerzijdigheid van Plustijd visueel gemaakt.

De input van de bijeenkomsten hebben we verwerkt in deze ontwikkelde driehoek. Een aantal aspecten die de Plustijddocenten benoemen in wat hierin opvalt zijn:

Binnen de grijze driehoek zijn de sociaal emotionele vaardigheden groter dan taal en rekenen. Hiervoor is in het reguliere onderwijs in grote klassen vaak te weinig aandacht. Plustijd onderscheidt zich van het reguliere onderwijs in de aandacht voor de sociaal emotionele vaardigheden van het kind. Dit aspect is cruciaal voor het leren want de sociaal emotionele vaardigheden zijn een basis of voorwaarde om tot rekenen en taal te komen. Niet alleen taal en rekenen heeft Plustijd een positieve invloed op, door plustijd komt het kind ook met meer vertrouwen in het leven te staan wat uiteindelijk een basisvereiste is om straks een participerende burger te zijn.

Woorden als plezier en vertrouwen komen in alle 3 de gebieden van ouders, kinderen en leerkrachten naar voren. Dit is een belangrijk aspect want het verhoogt het potentieel tot leren, vergroot de ouderbetrokkenheid en resulteert in betere leerresultaten in de klas. De Plustijd medewerker ziet hierin een cyclus tussen ouder, kind en leerkracht. Je zou dit ook interacties kunnen noemen. Interactie tussen ouder-kind, kind-docent, docent-ouder en Plustijd is de stimulus hierin.

De focus van de interacties ligt binnen Plustijd tussen de Plustijddocenten en de kinderen. Dit is niet verwonderlijk maar je kunt je afvragen of hiernaast ook de interacties tussen Plustijddocenten en de leerkrachten vergroot kan worden. Een punt dat door de ouders is benoemd is dat het contact tussen ouders en de leerkracht soms best stroef verloop. Door de leerkrachten meer te betrekken kunnen zij meer betrokken zijn en hierdoor meer oog hebben voor het kind en hun ouders. Een ander interessant aspect om nader te bekijken is hoe je bijvoorbeeld de interacties tussen de ouders en kinderen

optimaliseert. Kinderen geven aan zich thuis eenzaam te voelen. Plustijd draagt bij aan het verbeteren van het contact tussen ouders en kinderen en het zou interessant zijn om dit aspect meer te benadrukken.

Over de driehoek wordt het volgende opgemerkt:

'Als je deze gaat uitknippen en je zou hem in elkaar vouwen dan is Plustijd de basis, en de ouder, kind, leerkracht de zijvlakken. En daarbij zijn het ook nog de kleuren van de Provincievlag van Flevoland! "Plustijd is het brandend middelpunt in deze diamant'

Bijeenkomst 4. In de vierde bijeenkomst zijn we met name ingegaan op de formulering van de doelstelling van Plustijd omdat er onduidelijkheid bestaat over de doelstelling en het meten ervan.

In het projectplan Plustijd (2017-2018) zijn de volgende doelen geformuleerd:

1. Leerachterstanden op het gebied van taal, rekenen en begrijpend lezen in te lopen of te verkleinen
2. Te "leren leren" en het samenwerken te versterken, waardoor de werkhouding en het plezier in het leren positief wordt beïnvloed en de motivatie en zelfvertrouwen worden vergroot.

Op het behalen van deze doelen wordt het project beoordeeld. De Plustijd medewerkers hebben daarom instrumenten(resultaatmeters) voor leerkrachten, ouders en kinderen ontwikkeld die verschillende aspecten van deze leerdoelen meten. In de voorbespreking van het actieleren is de wens geuit om te onderzoeken hoe je de instrumenten kunt verbeteren. Om daarmee aan de slag te gaan is het noodzakelijk om de doelstelling helder te hebben. Het onderdeel van het scherper krijgen van de doelen is daarom aan de leervraag toegevoegd.

Tijdens de bijeenkomsten werd duidelijk dat Plustijd zich met name richt op de sociaal emotionele aspecten, het hierboven geformuleerde tweede doel. Hiernaast werkt Plustijd met de kinderen op een ervaringsgerichte wijze aan taal, rekenen en begrijpend lezen maar het is niet reëel om van het programma Plustijd te verwachten dat je met twee uur extra leertijd per week daadwerkelijk kunt aantonen dat je leerachterstanden op het gebied van taal, rekenen en begrijpend lezen inloopt. Bovendien weten we dat het tweede doel een voorwaarde is om meer geconcentreerd te leren en open te staan voor het leren van nieuwe woorden en rekenmethoden.

De Plustijd docenten geven aan dat ieder kind met een ander specifiek doel het programma Plustijd instapt en dat dus per kind wordt bekeken welk doel is gesteld en of deze is bereikt. In de formulering van de doelen vallen een paar dingen op:

1. Leerkrachten formuleren doelen voor de kinderen zonder dat met de kinderen te bespreken.
2. De geformuleerde doelen zijn niet specifiek en kort en hierdoor lastig meetbaar.
3. Leerdoelen van leerkrachten zijn afhankelijk van de informatie die vooraf is gegeven.
4. Grofweg kan worden gezegd dat 2/3 sociaal emotioneel en 1/3 gericht op het verbeteren van taal, rekenen.
5. Ouders zijn niet op de hoogte van de doelen en komen hier terloops achter.
6. Plustijd docenten bespreken de doelen met de kinderen bij aanvang van het programma

Het meten van de leerdoelen

De resultaatmeters zijn een set van vragen die niet alleen gericht zijn op de door de leerkrachten geformuleerde doelen maar op een breed scala van aandachtsgebieden waaronder taal rekenen, begrijpend lezen en de sociaal emotioneel aspecten. Voor leerkrachten is de evaluatie een bijna onmogelijke taak. Het is namelijk lastig vragen te beantwoorden die hun eigen werk betreffen en te weten wat dan het aandeel is geweest van het buitenschoolse programma Plustijd. Het is dan ook niet verwonderlijk als zij dit klusje uitstellen of zich er wat snel van afmaken.

Zoals eerder is genoemd hebben de leerkrachten aangegeven dat de opbrengsten vaak onduidelijk zijn. Om meer specifiek te weten of de doelen voor het kind zijn bereikt, is het belangrijk de vragen lijst te laten aansluiten op de gestelde doelen en dat het kind ook specifiek op de aspecten die ten doel waren gesteld kan worden geobserveerd. Hiervoor is het van belang dat de leerkracht de doelen zelf ook duidelijk formuleren en hierbij indien nodig wordt geholpen. Het vraagt om tijdsinvestering om de leerkrachten van de scholen goed te informeren en te wijzen op beter geformuleerde doelen. Van de Plustijd docenten vraagt dit ook de nodige aandacht.

In de vierde bijeenkomst is de onduidelijkheid omtrent de doelen ontrafeld en, hebben we besproken hoe we beleidsmakers en de wethouder kunnen overtuigen van het belang van Plustijd en zijn de resultaten van de bijeenkomsten op een rijtje gezet. Om de beleidsmakers en de wethouder te overtuigen hebben we ons de volgende vragen gesteld en zijn de volgende ideeën op een rijtje gezet.

Hoe overtuigen we de beleidsmakers en de wethouder van het belang van Plustijd?

- Wat is het kader / armoede beleid en zijn doelen van waaruit wordt gewerkt? Hoe kunnen we het beste daarop inspelen?
- Welke ervaringen en succesvolle activiteiten hebben eerder plaatsgevonden om de beleidsmaker en wethouder te overtuigen van het belang van Plustijd?
- Waar raakt Plustijd de doelen van de leerkrachten en waar niet?
- Als je op de stoel van de beleidsmaker gaat zitten wat wil je dan horen?

Vanwege Corona tijd verloopt alles anders maar ideeën om de meerwaarde onder de aandacht te brengen kunnen worden gekoppeld aan verschillende reeds bestaande gemeentelijke kaders zoals::

- Het armoede beleid
- Het participatie beleid / het Burgerschapsbeleid
- Leervaardigheden van de 21ste eeuw
- Kansengelijkheid - voorkomen van uitval onderwijs

Creatieve manieren om Plustijd te laten zien en zichzelf te profileren zijn:

- Vanuit het thema Burgerschap worden er een leuke pitch uit de kinderen, georganiseerd dat wordt ook opgenomen en dan wordt het voorgesteld aan de jury, waar David de Vrede in de jury zit en een oordeel moet geven. Uit 15 plannen van verschillende plustijd scholen, moeten ze een keuze maken. En de winnaars van die plannen worden dan daadwerkelijk uitgevoerd. Door corona bestaat er nu een uitgekledde versie, maar het is wel heel leuk. De drie beste pitches kunnen worden verspreid. Als ouders en kinderen daarvoor toestemming geven dan mag dat.
- Gebruik van de driehoek voor een promotiefilmpje. Dat er iets vanuit het kind oppopt, vanuit de ouder, vanuit de leerkracht.

- Het doen van een animatie. Gebruik van een leerling stagiaire die daar handig mee is.
- De kinderen een foto laten maken wat Plustijd voor hen betekent en met Voice-over van kinderen. Dat mag wel, en is ook makkelijk. De kinderen kunnen ook tekeningen maken dus dat het echt uit de kinderen komt. En je zou inderdaad een promotiefilmpje kunnen maken zo met voice-over, foto's en tekeningen. Je zou daar zelfs een les aan kunnen koppelen wat media doet, de kracht en manipulatie van het beeld.
- Plustijd bestaat 10 jaar. Er was geld voor 'de Vuilnismannen', een band die werken met grote groepen kinderen die trommelen. Dat zou dan een geweldige promotie zijn om met grote groep te trommelen op het gemeentehuis. Dit kan on-line worden verspreid en bovendien zorgt het ook voor verbintenis tussen de verschillende scholen.

Afronding en 'wrap up' resultaten

Als we terugkijken op de leervraag: *Welke aspecten doen er in Plustijd toe (kunnen we de sociaal emotionele doelen beter definiëren) en wat kan ik doen om Plustijd op de kaart te krijgen?* zien we dat deze beantwoord is door

1. te ontrafelen waarin Plustijd zich onderscheidt qua inhoud en aanpak
2. meer specifiek te laten zien welke sociaal-emotionele aspecten er toe doen
3. te laten zien dat Plustijd meer is dan een programma 'an sich' doordat het de ouderbetrokkenheid benadrukt en thema's en aspecten gericht op de praktijk en het leven om ons heen die leren bevorderen, iets waar de leerkrachten onvoldoende aan toe komen.
4. te bespreken hoe en wie de doelen formuleren en waarom het lastig is deze te meten.
5. te bespreken dat Plustijd verschillende gemeentelijke kaders aanspreekt en daarop in kan haken.
6. te bespreken wat creatieve manieren zijn van het onder de aandacht brengen van Plustijd.

Punten van aandacht voor Plustijd

Een belangrijk punt van aandacht is de formulering en meting van de doelstelling die per kind door de leerkrachten wordt geformuleerd. Het blijkt dat nieuwe leerkrachten die Plustijd niet zo goed kennen andere doelen formuleren. Het is goed om hen gezamenlijk van te voren in een on-line meeting te informeren over het programma en met elkaar in contact te brengen. Je vraagt je af waarom de leerkracht de doelen niet samen met het kind bespreekt. Dit houdt de leerkrachten zelf scherper. Een andere vraag is waarom de ouders niet op de hoogte van de doelen zijn en of en wanneer de ouders hier ook van op de hoogte moeten worden gesteld.

Het aanpassen en focussen van de meetinstrumenten op het meten van de geformuleerde doelstelling zou de meetresultaten specifiekere kunnen maken omdat leerkracht dan begrijpen waarom ze meten wat ze meten. Hierbij zou voor het meten van de sociaal emotionele doelen observatie noodzakelijk zijn en een alternatief meetinstrument kunnen worden ontwikkeld.

Een interessant aspect is het vergroten van de interactie tussen ouder en kind. Mogelijk is deze ook te verbeteren door binnen het programma ook ervaringsgerichte opdrachten voor de ouders en hun kinderen mee te geven naar huis. Hoe doe je dit thuis?, Wat kun je samen met je kind doen? etc. en Hoe koppel je dit terug?

Feedback vanuit de groep deelnemers

Uit de feedback van de Plustijd deelnemers is gebleken dat de driehoek visueel goed weergeeft wat Plustijd inhoudt. De door de groep gekozen leervraag komt niet geheel overeen met de verwachtingen omtrent de uitkomsten vanuit de Plustijd begeleiders. Aangegeven werd dat nu de bijeenkomsten hebben plaatsgevonden er niet veel is veranderd en op dezelfde manier als ervoor de draad gaan oppakken. Het lijkt dat verwachting meer praktisch gericht is op wat nu concreet anders te kunnen doen met nieuw ontwikkelde tools in plaats van op het ontwikkelen van verbeteringen in het formuleren en meten van doelen en het hebben van aandacht voor meer profilering, Mogelijk spelen de ondervonden belemmeringen als gevolg van de Covid maatregelen en het gevoel van 'soort van overleven' en roeien met de riemen die ze hebben hierin een rol. Dit maakte dat het actieleren ook in een ander daglicht kwam te staan en weinig houvast gaf om veranderingen nu op te pakken.

Hoe verder?

Volgend jaar is er de mogelijkheid om een tweede cyclus van 4 bijeenkomsten te organiseren. Er zijn verschillende mogelijkheden om het actieleren bijvoorbeeld specifiek te richten op het betrekken van de ouders om participatie en ouderbetrokkenheid te stimuleren en om erachter te komen wat de behoeften zijn van de ouders en hoe zij hun kinderen willen en kunnen ondersteunen.

Een tweede idee is om samen met de Plustijdleerkracht te kijken hoe er een project van kinderen voor kinderen kan worden ontwikkeld. Hierbij kunnen kinderen bijvoorbeeld in kaart brengen hoeveel tijd zij met de klasgenootje, buurtgenootjes, broers en zussen en ouders doorbrengen en hoe zij dat invullen. De verwachting is Wat zij belangrijk vinden en wat zij anders zouden willen doen.

Op dit moment is het lastig om de ouders te bereiken en omdat sommige Plustijd begeleiders zich overgeleverd voelen aan de waan van corona dagen, is een vervolg op het actieleren nu niet aan de orde. Mogelijk ziet dit er volgend jaar anders uit.

ⁱ Doelgroep Plustijd is voor leerlingen uit de groepen 5, 6, 7 of 8 van het primair onderwijs met een leerachterstand van maximaal 6 maanden op taal en/ of rekenen en/of begrijpend lezen en/ of voor kinderen waarbij er signalen zijn vanuit het kind, gezin en/ of school dat extra begeleiding in de vorm van Plustijd wenselijk zou zijn om een goede start te kunnen maken op het voortgezet onderwijs. De leerlingen hebben de potentie om de ontwikkelingsachterstanden door extra leertijd in te lopen of vaardigheden te ontwikkelen die nodig zijn om een goede start op het voortgezet onderwijs te bewerkstelligen. Leerlingen die al professionele hulpverlening krijgen vallen niet onder de doelgroep voor Plustijd